

Միջազգային

ԹԵՃ ԿԵՏԵՐ

Տնտեսության մեծել է ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղարի միջնորդիչ ծառայությունները

ԳԵՆԵՎ, 30 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Տնտեսության մեծել է ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղար Կոֆի Անանի Սախաբանու-թյունը, որն իր միջնորդությունն էր առաջարկել Գեյիի եւ Խալաֆաբալի միջնորդությունն ունեցող վիճելի բոլոր հարցերի, այդ թվում Բազմիրի հիմնախնդրի կարգավորման գործում: Այդ մասին այսօր ԻՏԱՆ-ՏՄՍՍ-ի թղթակցին հաղորդել է Տնտեսության արհմիջակայքի միջնորդության մի աղբյուր՝ Գանկանալով մնալ «անանուն»:

Ըստ այդ աղբյուրի, Կոֆի Անանի Գեյիին եւ Խալաֆաբալին առաջարկել է ընդունել իր հասուկ ներկայացուցիչ Ավարո դե Աոսոյին, որը հնդկական եւ Պակիստանյան ղեկավարությանը կհանձնե ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղարի անձնակազմի ուղեւորները: Սակայն Ավարո Աոսոն ստիպված էր սահմանափակվել միայն Խալաֆաբալի այցելելով, Կոֆի Անանի հայտարարել էր, թե նրա ժամանումը Տնտեսության միջնորդական «անցանկալի է»: Այդպիսով, վերացել է նաեւ Կոֆի Անանի այդ հարցը:

Տնտեսության համար միանգամայն անընդունելի է որեւէ երրորդ կողմի մասնակցությունը Պակիստանի հետ իր ունեցած հիմնախնդրի կարգավորմանը, ընդգծել է Տնտեսության արհմիջակայքի միջնորդության աղբյուրը: Բանակցությունները ղեկավարելու միայն երկկողմ հիման վրա:

Պե՛ս է հուսալ, որ Փոխարանում եւ Չաղայում տեղի ունեցած միջուկային ղեկավարումների բարձրացած փոփոխությունները կհանգեցնեն բանակցությունների:

Աղբյուրը նախկին Սովետական Միության միակ հանրապետությունը չէ, որը փորձում է նավթի ու գազի օգնությունը օգտագործել իր սեփականությունը: Եվ Վրաստանը, եւ Դազախստանը, եւ Թուրմենստանը, նույնիսկ Ուզբեկստանը հույս ունեն, որ Կասպից ծովի հարստություններից կլցվեն եւ իրենց ֆաղափարների գրգռանքը դրանով իսկ թուլացնելով կախումը Ռուսաստանից: Ժամանակի ընթացումը գուցե այդպես էլ լինի: Կասպից ծովի նավթի դաշարներն իրոք անտառ են: Աբխազի ամենամեծ նավթային ընկերությունների ներկայացուցիչների առաջին այցելությունները թվագրվում են 1980-ականների վերջերս, իսկ հիմա նրանք ցրված են ողջ տարածաշրջանով:

Վերջինս խաղաղեցնելու համար թույլ սկզբին նույնիսկ վերահսկել երկու խողովակաշար, բայց ռուսներին հիմարացնելն այնքան էլ հեշտ չէ:

Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարճանան, Աղբյուրը նախագահ Չեչոյար Ալիբեյը եւ Թուրքիայի կառավարությունը արդեն իսկ ծրագրել են մի հսկա 1.657 կմ խողովակաշար հիմնել, որն անձնայն հավանականությամբ կսկսի կառուցվել այս ծնունդը, եթե բոլոր կողմերը համաձայնվեն խողովակաշարի ֆինանսավորման հարցում: Այսինքն Չեչոյարի նախագահի ձեռնարկից հետո խողովակաշարը կսկսվի կառուցվել անցկացնելուց հետո Ռուսաստանը մի կողմ է մղվել: Ռուսաստանն այլ կերպ է

ԿԱՍՊԻՍԻ ԱՍՏԻՉ

Չգձգված խաղ

Միայն թե վերջերս սկսել են իրենք իրենց մի տարզ հարց տալ, իսկ ի՞նչ կլինի, եթե նավթային բունդը տեղի չունենա: Ընդամենը վեց ամիս է անցել, երբ կասպիական նավթը սկսեց շուկայում ուղի հարթել, իսկ հարցը ավելի ու ավելի համախ է հնչում:

Պատճառն այն է, որ Կասպից ծովի ավազանի ղեկավարները ցաս են այլատեսիլ համաձայնարարին հզոր նավթային ընկերությունների, Արեւելյան Ասիայի ճեմասերական անկման եւ աբխազիական անգնության հետեւանով:

Ամեն դեպքում «մեծ խաղը» սկսված է: Մրցակցության մեջ է մտել նաեւ Աբխազիան, որի տարածքից 30 կմ հեռավորությամբ, ԱՄՆ-ի ղեկավարման, ղեկավարող նավթամուղը: Ռուսաստանն էլ իր հերթին է ցանկանում նավթամուղն իր տարածքում անցկացնել, սակայն Վրաստանը համոզված չէ, թե դա անհնար հանցող ճանապարհն է: Վերջերս Իրանն էլ ուժեղացնում արտահայտել նավթի հարավային երթուղին վերահսկելու եւ սա մեծ մասամբ միջազգային նավթային ընկերությունների օգտին է: Միևնույն ժամանակ Բլիզմի կառավարությունը փորձում է ամեն կերպ Տոսալին, Շելլին եւ Գազպրոմին ստիպել Թեհրանի հետ գործ չունենալ:

Իսկ Բավի նավթարդյունահանողների միջև կենտրոնացած է նավթի գին նվազման վրա: Անցած ամառվանից կասպիական նավթի գինը 22 դոլարից (մեկ բարելի համար) իջել է 14 դոլար, չնայած մաս-

վերանորոգելու, բայց նրան կարծես նման ծրագրեր չունեն: Ինչուե՞ս իրադրությունն իրավադիրեն բնույթ է բացմամբ մի դիվանագետ. «Նավթամուղի ֆինանսում» բարձրացրել է նավթի ինֆլացիան:

Մոսկվան ցաս ծանր է ստանում իր նախկին հանրապետությունների անտառ նավթային դաշարների վրա կորցրած ազդեցությունը եւ փորձում է ինչ-որ կերպ վերականգնել: Սակայն Աբխազիայում, Չեչենիայում եւ Դաղստանում թե՛ ծագած ֆաղափարները կրեւոր գրեթե անհնար են դարձնում Ռուսաստանի տարածքում նավթամուղի անցկացումը: Իրանն էլ իր կողմից է փորձում վերահսկել նավթի խողովակները: Վաշինգտոնը աբխազիան է գերազանցել եւ Իրանին, եւ Ռուսաստանին:

փորձում լուծել իր վրեժը, բայց ինչուե՞ս Շեւարճանան է ասել «Նյու-Պորկին»՝ սկսած վերջին հարցազրույցում «Ելցինը Պասախասանաւ չէ»: Ինչու՞ է «Որովհետեւ Ռուսաստանում մի ֆանի հզոր ուժեր կան եւ նրանց կառավարելու ցաս դժվար է»: Վրացիները ամեն կերպ հասկացնում են, որ կգերադասեն համագործակցել ԱՄՆ-ի հետ, նույնիսկ Ելցինին «զայրացնելու» գնով:

Որոշ նավթային կորպորացիաներ մասնագույց անելով թե՛ ծագած կրեւոր, զսնում են, որ գլխավոր նավթամուղի հիմնումը ղեկավար է հետազոտել մասամբ ուղեւորի տարզի, թե ինչուե՞ս են զարգանում հարաբերություններն Իրանի ու Ամերիկայի միջև:

Չե՛սածգուցը աբխազի հզորների համար համարյա ոչինչ չի նշանակում: Նրանք դառնալ են սղասել հարմար ժամանակի: Բայց ուրիշները ի համար ժամանակի խնդիր ցաս կարելու է: Տարածաշրջանի կառավարությունների համար հետազոտելու կարող է անդառնալի հետեւանում ունենալ: Դազախստանը, Աղբյուրը, Ուզբեկստանն ու Թուրմենստանը իրենց բյուրեղային ֆաղափարները կազմակերպում են այնպես, կարծես համոզված են, մի ֆաղափարի խոսքով ասած, որ «մի ֆանի տարուց ոսկու անձրեւ է տեղադրվում»: Այսօր Բավի վրա իրոք մտք աճող են կուտակվում: Բայց այդ ամոթերից հազիվ թե ոսկի թափվի: Ավելի վաս սղասելիներ կան:

ՎՅՈՒՆԻՍՏՐԻԲ
Թարգմանեց Բ. ԱՅԻՆՅԱՆԵ

Չեչենիայի իշխանությունները ԵԱԿ-ի բանագնացներին սղառնում են անտարբեր

ԳՐՈՂՆԵՎ, 30 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Չեչենիայի իշխանությունները Գրոզնիում ԵԱԿ-ի բանագնացության ներկայացուցիչներին սղառնում են անտարբեր: Չեչենիայի ղեկավարության տարածքում ինչ-որ միջնորդական կառուցվածքներ, որը ԻՏԱՆ-ՏՄՍՍ-ի թղթակցի խոսքով այսօր մեկնաբանեց Չեչենիայի արհմիջակայքի միջնորդության հունիսի 29-ի հայտարարությունը, ըստ որի Գրոզնիում ԵԱԿ-ի ղեկավարողները ղեկավարում են ԵԱԿ-ի բանագնացության ներկայացուցիչները անտարբեր: Չեչենական ղեկավարության տարածքում:

Իսրայելի նախագահը առաջարկում է վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններ

ԹԵՃ ԱՄԿ, 30 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Իսրայելի նախագահ Էզեր Վալցմանն արտահայտել է երկրում վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններ անցկացնելու օգտին: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏՄՍՍ-ի հաղորդման, նա այդ առաջարկությունը ղեկավարում է նրանով, որ վաղաժամկետ ընտրությունները կառավարությունը ի վիճակի չէ փակուղուց դուրս բերել ղեկավարության հետ վաղաժամկետ ընտրությունները իրականացնելու օկուպացված տարածքներից դուրս դուրսբերման երկրորդ փուլը:

Նախագահի առաջարկության նկատմամբ Նաբաթյահուի վերաբերմունքը միանշանակորեն բացասական է: Նա նշեց, որ ընտրությունները կկայանան օրենքով սահմանված

ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Բլինթոնի Չինաստան կատարած այցի առթիվ եվրոպական եւ ամերիկյան որոշ լրատվամիջոցներում արձարվեց այն հարցը, թե ինչուե՞ս նա չէր անցնում 1996 թ. օտարերկրյան Բլինթոնի վերընտրությանը: Հայտնի է օրինակ, որ 1996 թ. հունիսին, նախագահական ընտրության թե՛ ղեկավար լինելու փոխանորդակցելու կողմից Լյու Չաո Ինը Ադիսաբան մեծակամ այցելու Ջոնի Չանգի հետ մեկտեղ ԱՄՆ է մեկնել ղեկավարական կուսակցության ֆինանսավորման նպատակով կազմակերպված մի շարք մեծածախ վաճառքների մասնակցելու: Չին գործարար Ջոնի Չանգը հայտնի է նրանով, որ Արեւելյան Ասիայում բնակվող ամերիկացիների շրջանում հանգանակություն էր կազմակերպել ղեկավարներին ֆինանսավորելու համար: Հարց է ծագում. Չինաստանը կամ համեմատելիորա այդ երկրի կառավարող վերահսկող նպատակով կազմակերպող վերընտրությանը: Եթե այդ, ի՞նչ ակնկալիներով:

Ամենահավանական դրադատմանը համարվում է Չինաստանի այնքան անհրաժեշտ բարձր տեխնոլոգիաների փոխանցումը: Այս առնչությամբ «Էտուրեւս» հանդեսը նշում է, որ ԱՄՆ-ի ու Չինաստանի տեխնոլոգիական փոխանակումներն սկսվել էին դեռ Ռոնալդ Ռեյգանի նախագահության տարիներին, անձամբ Ռեյգանի նախաձեռնությամբ՝ հենց ամերիկյան արդյունաբերության ասիայից ենթակ:

Իրոք, եթե ՉժՀ-ի կառավարությունը երկար ժամանակ առանձնապես չէր քա-

Նախագահ Բլինթոնի չինական դուլարները

նում բարելավել հարաբերություններն ԱՄՆ-ի հետ, դառնալով այն է, որ այդ երկրում ինչուե՞ս նա չէր անցնում չինական դուլարի դաշարում: Գրանցից մեկը՝ «Մակրոնեյ-Գուլաթը» ԱՄՆ-ի իշխանություններից դառնալով էր օդանավերը Չինաստանում կառուցելու արձանություն: Ամերիկյան արքայական կառուցող «Գյուլաթ», «Բրոնկո», «Լոուդ» ընկերությունները 1986 թ. «Չեչեններ» վերագրվելու հետեւանով նախաձեռնեց հետ վախճանում ամերիկյան դաշարում Չինաստանի կողմից ամերիկյան գործակալությանը NASA-ի անադրուսակցությունը կխո-

ղնողի ամերիկյան հեռահաղորդակցությունների արագ զարգացմանը, ուստի առաջարկեցին օգտագործել օտարերկրյա եւ մասնավորապես չինական արձակիչ կայաններ, որոնք ավելի արդյունավետ էին եւ լե՛սան:

1989 թ. հուլիսին Պեկինի Տյանանմեն հրադարակում վարչակարգի ընդդիմադիրների արյունալի բարդից հետո Վաշինգտոնը որոշեց ընդհատել տեխնոլոգիական այդ համագործակցությունը: Ասկայն նախագահ Ջորջ Բուշը երբ չէր շարունակում անցած խախտել իր իսկ որոշումը: 1992 թ. նախագահական ընտրության ժամանակ Բիլ Բլին-

թոնը եւ Ալ Գորը դասադարձեցին հանրապետականների անտարբերությունը հունանիսար հարցերի հանդեպ, բայց իրենք եւս հետագայում նպաստեցին չին-ամերիկյան տեխնոլոգիական գործակցությանը:

Պեկինի եւ Վաշինգտոնի միջև լորբիսական ուղղակի գործունեություն ծավալվեց 1995 թ.: Այդ տարվա դեկտեմբերին Չինաստանի ղեկավարության արտասահմանյան գործընկեր մեկը՝ Ջոն Գունը գրասենյակ բացեց ԱՄՆ-ի ղեկավարական կուսակցությանը ֆինանսավորող Գեոկոնակական ազգային կոմիտեում (ԳԱԿ): Նրա նպատակն էր Բլինթոնի ընտրությանը համար առկա լավագույն 7 միլիոն դոլար հանգանակել ԱՄՆ-ի ասիական համայնքում, որը երկար ժամանակ անուշադրության էր մասնավոր ֆաղափարական կուսակցությունների կողմից: Աման դաշարում համարում դժվար է դարձել, թե ում ասիան էր դառնալով Բլինթոնի ֆինանսական օգնությունը: Դժվար է նաեւ բացատրել նրանց շարքը Արիստոտելի մեթոդների աղբյուրները: Ռե՛ստից էին ստացվում Բլինթոնի ընտրական գործիքի համար նախատեսված այդ միլիոնավոր դոլարները: Տարվանից, Գունը Գունը հարցերը եւ ուրիշներ:

Երբայցվում է, որ միայն Չինաստանի իշխանությունները Բլինթոնին հասկացրել են մոտ 2 միլիոն դոլար: «Բրուկինգ» հետազոտական հաստատության մասնագետները մեկի կարծիքով դա չին գումար էր չինականների օտարերկրյան համեմատ: Իրոք, միայն Վաշինգտոնի «Քեֆիդի եւ ընկ» լորբիսական հաստատության ախտակցիցներին Տարվանի իշխանությունները վճարում են տարեկան 4 միլիոն դոլար: Փոխարենը ՉժՀ-ի լորբիսական գործունեությանը մասնակցել են այնպիսի գործիչներ, ինչպիսիք են Գեյիի Բիլինթոնը, Ալեքսանդր Չեչոյը, Լոուրենս Իպլեթոնը եւ ուրիշներ:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՇԿՅԱՆԵ

Մշակույթ

Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի ուսումնական-ստեղծագործական նվաճումների համայնադասը կրկին հասնուկ տեղում է գտնուել Ընդհանուր դաճանմանի ամբիոնը: Թեթև արդ նրա դասախոսական կազմը համարված է հիմնականում երիտասարդ մասնագետներով, կենսաբան է նրա հիմնադիրների, ավագ սերնդի երաժիշտների անճանաբելի բնագոյն այն լուսուղիքը, որը ցայտ էլ ամբիոնին հաղորդում է բարձր արհեստավարժության, էստետիկայի, արվեստի ծառայելու անխնայ լիցի: Ամբիոնը հարուստ է իր ավանդույթներով, հիշեցնում է նրա հիմնադիրներից է եղել մեզանում հայտնի մանկավարժ Օլգա Բաբայանը, որը Փարիզում ստանալով երաժշտական կրթու-

նունդը, թե մասնակիցներին առանձնակի խնդրալուծություն էր տալի: Երաժշտագետ, արվեստագիտության թեկնածու ժամանա Զուրաբյանի կոմպոզիտորի նվիրված ներածական խոսքից հետո, մեկը մյուսի հետևից բեմ էին ելնում մեր ընդհանրի երիտասարդ երաժիշտները, դաշիճին զարգեցնելով Գեղվիհի ինֆահասուկ մեղեդիների հմայլը: Արդարամիտ է թվում միջոցառման նախաձեռնողների մտադրումը՝ համերգում Ջորջ Գեղվիհի երկերը համեմել 20-րդ դարի ամերիկյան երաժեսության երեւելի այն նմուշներով, որոնց հեղինակներն էին Ջեյմս վան Յուզը, Դյուր Էլիսգոնը, Լեոնարդ Բեռնսայանը, Սիգմունդ Ռոմբերգը: Ամբիոնի գեղեցիկ նախաձեռնությանը իրենց ներկայությունը բերեցին նաեւ

դյան կերպարավոր մեկնաբանմամբ: Յուրաբյանը, որոճեսիտնալ բարձր մակարդակով կազմված համերգային ծրագիր, անհրաժեշտն էր լինում իր ներքին դրամատուրգիան: Եվ հիշելու համերգի ներքին զարգացման վերնբացության մեջ նշանակալի դեր խաղաց Ջորջ Գեղվիհի վոկալ երկերի կատարումը: Գեղեցու 5 արի առաջ Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի դասախոս, Զայֆիլհարմոնիայի մեմակասար Զամասիյուս Մանուկյանի նախաձեռնությամբ կամերային երաժեսության սանը Զայասանում առաջին անգամ հնչեցին Գեղվիհի 24 երգերի ընթացին կոմպոզիտորի լավագույն մյուզիկներին: Այժմ փորձառու մանկավարժ ուսուցման ներք կոնսերվատորիայի սաների՝ Մարգարիտա Պե-

Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի արժեքավոր միջոցառումը

Օրերս լրագրով 20-րդ դարի հռչակավոր կոմպոզիտոր Ջորջ Գեղվիհի ծննդյան 100-ամյակը

թյուն, անուրանալի վասակ ունի հայրենայաց դաճանմանը դրոցի զարգացման գործում, դասախոսակցով մի քանի սերունդ լավագույն մասնագետներ: Զիւարճան է նաեւ, որ սարբեր սարիներին ամբիոնի դեկավարներն են եղել մանկավարժ, որոճեսուր Արիկ Ազիզյանը, կոմպոզիտոր Էդուարդ Արախամյանը, դաճանակահարուստի, որոճեսուր Զեմֆիրա Բարսեղյանը, որոնցից յուրաքանչյուրն իր անժխելի ներդրումն ունի քուսի հիշելու ամբիոնի աշխատանքներում: Գնահատելի է, որ այսօր էլ, ի դեմս ամբիոնի վարիչ, սարիների վասակ ունեցող երաժիշտ-մանկավարժ, որոճեսուր Էլենուրա Գասպարյանի եւ դասախոսական համայն կազմի, ջան է ինճայվում զառիարներու սարիների գեղեցիկ ավանդույթները եւ նոր թափ հաղորդելու դրանց: Թերեւս, առաջիկ ուշագրավ է այն, որ Էլենուրա Գասպարյանի դեկավարության օրով ամբիոնի աշխատանքների օրգանակը ուսումնական հաստատությունից դուրս եկավ բեմ: Դրա վկայություններն են վերջին ժամանակներս ամբիոնի ուճերով կազմակերպված մի քանի միջոցառումներն ու համերգները, որոնցից առաջիկ հիւարճան են կոնսերվատորիայում անցկացրած ջազային երաժեսության մրցույթը, ԱՕԿՍ-ում՝ իմպր-սիոնիստների, Կամերային երաժեսության սանը՝ Առնո Բաբայանյանի ծննդյան 75-ամյակին նվիրված համերգները:

Երեւանի կոնսերվատորիայի օրգանավարները, իսկ վարողը Մարգարիտա Բաբայանն էր, որ հայտնի է մեր մշակութային համայնքում եւ որդես փորձառու համերգային կազմակերպիչ, եւ ամբիոնի, եւ արհեստ-համերգավար, որն իր բեմական ընդհանրով ունակ է միւլ լարված ուշադրության մեջ զառիար դաշիճը, յուրահասուկ օրնել ու գույն հաղորդելով բեմում արարվող գործողությանը:

Թեւ ինչ լեւն հիշելու միջոցառման մասնակիցները, սակայն արդարամիտ է թվում հիւարճանել թուր նրանց անունները, որոնք այդ օրը զարգեցնեցին մեզ գեղարվեստականորեն բարձր մակարդակի, անմոռանալի մի համերգ: Ուշագրավ էր, որ ուսանողները հանդես եկան ամերիկյան երաժեսության գործիչային եւ վոկալ մեմակատարներին եւ անամբիոնային այլազան ժանրերի մասուցմամբ: Զնլումահրադույր ու սակավ կատարվող երկերից է Լեոնարդ Բեռնսայանի «Ամերիկա» դաճանմանային զուգանվագը, որը Մերսու Մարկոսյանի եւ Մարիան Էփազյանի կատարմամբ (դասախոսներ՝ որոճեսուր Մարգարիտա Կարսաբյան) եւ դոցենտ Անճելա Զասարյան) հանդիսացավ համերգի ուշագրավ բացման ելակցը: Ջեյմս վան Յուզի ջութակի եւ դաճանմանի համար գրված «Լուսնի լույսը» Զեմֆիլ Կարաթեյսյանի եւ Դիանա Զոհրաբյանի (դասախոս, որոճեսուր է. Գասպարյան), Դյուր Էլիսգոնի «Ամերիկայի սրամաղությունը» օրգանավար, ընդհանրի անախճոնահար Արմեն Զյունունցի, Սիգմունդ Ռոմբերգի «Առավոտյան օրի ղեւ նուր» երկը նույնդես օրգանավար եւ այժմ Ազգային բասոնի մեմերգչուսի Լաիրա Արախամյանի մեկնաբանումներով ուրույն հմայի հաղորդեցին համերգի ողջ երաժեսական զուսաղանակին: Իսկ Էլենուրա Մանասարովայի, Մարիան Մովսիսյանի, Լուսինե Լազարյանի (դասախոս՝ Կարինե Խուրեուդյան) եւ Գայանե Միրզոյանի (դասախոս՝ Մարիան Զովսեփյան) Ջորջ Գեղվիհի «Պրելյուդները» այլազան կատարմամբ՝ դաճանմանի մեմանվագ եւ զուգանվագ մեկի-մեկի շոգուղացին կոմպոզիտորի մանրանվագների մարգարտաւարում: Անուր, զովար էր զառիարացնել Գեղվիհին նվիրված համերգային մի ծրագիր, որում գեղեցկված լինեն զովագներ նրա «Պորգի եւ Բես» օղերայինց: Եվ երկու հասկած դաճանմանային փոխադրությամբ հնչեցին Արթուր Մարկոսյանի (դասախոս՝ Մարգարիտա Լավասար-

րոսյանի, Լիլիթ Եղիզարյանի, Ռասմիլա Ալավերդյանի, Լիլիթ Մովսիսյանի, Նուրե Մուրադյանի կատարմամբ հնչեց Գեղվիհի վեց երգից հյուսված գեղեցիկ մի քանի: Ասեղծելով մեկ ամբիոնի ստեղծագործության զատան, Զամասիյուս Մանուկյանի ուսանողների յուրաքանչյուր կատարած երգը ուրույն երաժեսական գույն ու սրամաղություն ուներ, օճաված էր անմիջական ու զառիարավոր մեկնաբանմամբ: Իսկ համերգի զազաբանակցը, իրադես, «Երկնագույն օաղաղիան» էր, որ հնչեց կոնսերվատորիայի օրգանավար Զառա Կաղանակցյանի կատարմամբ (դասախոս՝ որոճեսուր է. Գասպարյան): Վառ եռանդով, զաշաճ օրթմական կերպարայնությամբ մասուցված հայտնի այս ստեղծագործությունը, որ 20-րդ դարի ամերիկյան երաժեսության զուլիսգործոցներից կարելի է համարել, ունեցողին մտուլի ճեղախից ամերիկյան օրթմաղակներերի ու մեղեդիների բազմահարուստ աշխարհը:

Ամբիոնի վերջին օրգանակը ստալկորությունը, հարկ է զոհուրակալույթամբ նեւել, որ կոնսերվատորիայի Ընդհանուր դաճանմանի ամբիոնը ներկայանալի եւ ընդհանրազոր է կատարում: Նաեւ այն առումով, որ կարողանում է իր դասավանդած առարկան ընդհանուր դաճանմանը, ոչ մասնագետ-դաճանակահարների, այլ՝ կոմպոզիտորների, ճեսարանների, վոկալիստների, լարային գործիչների վրա սովորող ուսանողների հմայի, որքան որ իրենց անմիջական եւ առաջնային մասնագիտությունը է:

Ուշագրավ է, որ Ջորջ Գեղվիհին նվիրված սույն երկույն ներկա էին Զայասանի Զանաթեսությունում ԱՄՆ-ի դեսղաճանա եւ Զայասանում Զեմական համայնի ներկայացուցիչները: Նկատի առնելով կոմպոզիտորի հրեական ծագումը, նրա ծննդյան հորեւյցը նեւելու աղիթով, Զեմական համայնի կողմից ընդհանրազար ընծայված երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի նեւեսուր Արմեն Մմբայանին, Ընդհանուր դաճանմանի ամբիոնի դասախոսներին եւ ուսանողությանը:

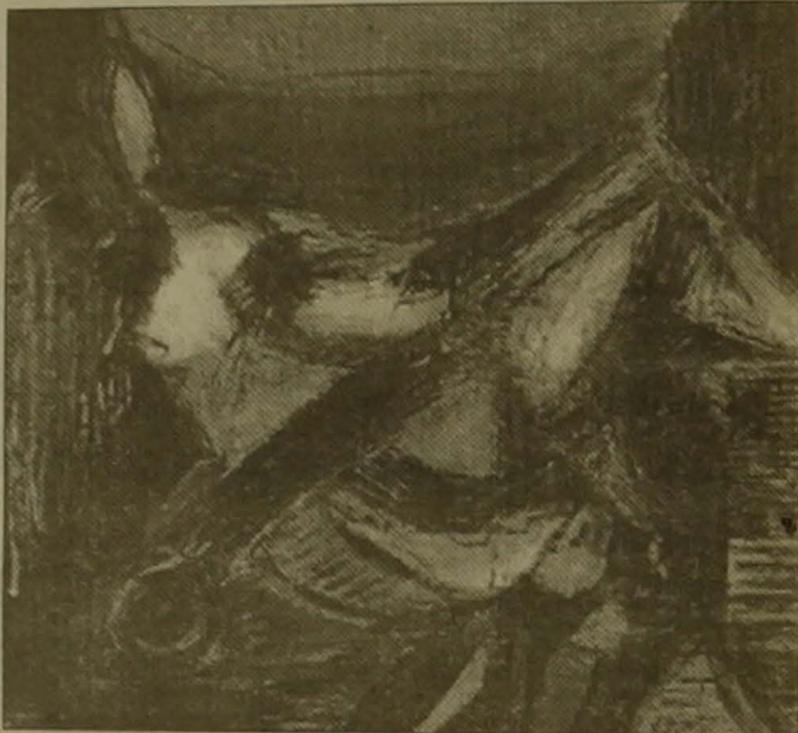
«Անուր, համերգն անկացնելու հարցում մեզ համայնի եր կոնսերվատորիայի ղեկավարությունը: Ցանկանում եմ շեւել, որ ի դեմս նեւեսուր ոչ մի մմբայանի, ունեմ օրգա-հայաց ու նրազազ երաժիշտ-ղեկավար, որ միւլ եւ զառաւասակամորեն իր օճանդակությունը է բերում մեր նախաձեռնած թուր միջոցառումներին, ասում է ամբիոնի դասախոս, հիշելու համերգի նախաձեռնող-կազմակերպիչներից մեկը՝ Զամասիյուս Մանուկյանը, իսկ ինչ վերաբերում է մեր նեւս հորեւյցներին, աղա նրան ինֆանդասակ լեւն: Յուրաքանչյուր անվան սակ ուրույն եւ ինֆանսիղ մարդ-անհաս է, արվեստագետ: Մեմ զառաւար եմ միւլ վառ զառիար համաշխարհային մշակույթի երախարճան անունների հիւարճակ, փոխանցելով մեր երիտասարդությանը նրանց բարձր գեղարվեստական ու համամարդկային արժեքները»:

ԻՄՍՄՐ ՀՈՎԻՏՆԵՆՍԵՆ

«Ազգ»-ի ցուցասրահ

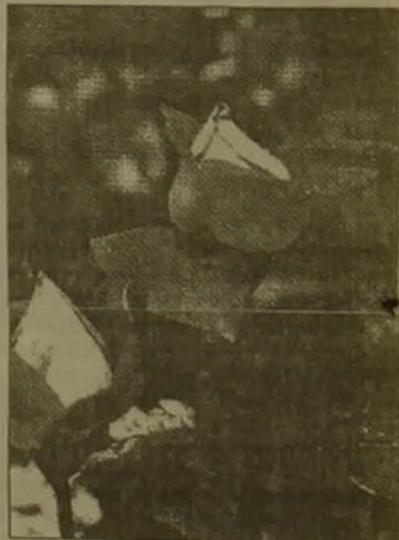
Վիլիկ Զաբարյանը ծնվել է 1952 թվին, Էջմիածնում: 1975 թ. ավարտել է Երեւանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Վիլիկ Զաբարյանի ստեղծագործությունների հիմնական առանցքը մարդն է, որը նուրբ ու արձաթավուն հորինվածների միջավայրում ներկայացնում է կյանքի խորհրդանշական ու հուզական իրավիճակներ:

ՀՈՐԵՆՆԱՆԵՐ

Հուլիսյան հիշարժան օրացույց

- Լեւոն Ասովմյան (1.7.1928)-հիմնկու. 70-ամյակը:
- Զայնրիկ Զյուրբան (1.7.1848-21.8.1908)-գերմանացի լեզվաբան, հայագետ, իրավաբան, բանասեր, 150-ամյակը:
- Սիրանույե Մարիկյան (1.7.1908-28.1979) թժեկ, 90-ամյակը:
- Զրան Ըահինյան (3.7.1923-1997)-մարմնամարզիկ 75-ամյակը
- Զայասանի Զանաթեսության Սահմանադրության օրը (5.7)
- Սիսալ Սեծարենց (հունվար 1886-5.7.1908)-բանասեր, մահվան 90-ամյակը:
- Յուրի Ալեքսանդրյան (9.7.1938) թժեկ-իմունաբան, 60-ամյակը:
- Մրա Բեբարյան (11.6.1913-1986) նկարիչ 85-ամյակը:
- Ասեփան Տեր-Ավեսիփյան (13.7.1868-1937)-գրող, հրադարակախոս, հասարակական գործիչ, 13-ամյակը:
- Վարսենիկ Աղասյան (15.7.1898-17.10.1974)-բանասեր, 100-ամյակը:
- Պեր Զեյթունցյան (18.7.1938) գրող, դրամատուրգ, հրադարակախոս, 60-ամյակը:
- Սինաս Ավեսիսյան (20.7.1928-24.2.1975)-նկարիչ, 70-ամյակը:
- Արիկ Գրիկ (Ռուսանիկ Աղոյան, 15.4.1904-21.7.1948)-հայագի ամերիկյան նկարիչ, մահվան 50-ամյակը:
- Մրադիոն Էմինյան (23.7.1823-12.12.1854)-բառարանագիր, 175-ամյակը:
- Կոնստանդին Օրբելյան (29.7.1928)-երաժիշտ, 70-ամյակը:

Ըահամիր Ըահամիրյան «Գիր աճակնկալ որդայթ փառաց», 1873- լուսընծայման 125-ամյակը: «Ազգասեր Արաբյան» հանրադասում, ասնորագիր (Կալկաթա, 1848)-150-ամյակը: Առաիկ Բահաթրյան (1848-5.2.1883)-մանկավարժ, հասարակական գործիչ, 150-ամյակը: Զամալի (1848-1922)-աուղ, 150-ամյակը: Կարեն Զալանթարյան (30.07.1928)-լրագրող, կինոգետ, 70-ամյակը: Արղության-երկայնաբազուկ (1798-1855)-հայ իւլիսան, 200-ամյակը: Մարիամյան օրիորդաց դղթ (Թիֆլիս, 1868)-հիմնադրման 130-ամյակը:

Հ. ՀՈՐԵՆՆԱՆԵՆՍԵՆ

ԵՂԻՆԵ ՀՈՎԻՏՆԵՆՍԵՆ 90

ԹՈՒՐ ԿԱՍՈՒՆ

Բանի դեռ ու՞ է

Մետրոպ Սրբազանի տեղապահությունը մերժելու առիթով

Ինչո՞քն արդե՞ս հաղորդել են մեր երեկվա համարում, թուր՛ իշխանությունները հրաժարվել են ձամայել Մետրոպ Սրբազանի օրինական ընտրությունը որդես տասրհարակամ տեղադրահ: Այդ առիթով թուր լրագրող Մեծուր Ակգյունը «Ենի Յուզղը» օրաթերթի հունիսի 26-ի համարում հրատարակել է «Էանի դեռ ու՞ է» խորագրով խմբագրական մի հոդված, որը բարձրամարտ մերկայացնում են մեր ընթերցողների ուշադրությունը:

Ինչո՞քն հայտնի է վերջերս եւ Կառավարության առումով զգալիորեն մեծացել է մարդու իրավունքների թափափանցիկության հարցերին առնչվող մեղադրությունները: Թուրքիայի հանդեպ: Այուս կողմից, չնայած դեռ գործընթացը ավարտված չէ, ֆրանսիական խորհրդարանը ճանաչել է 1915-ի ողբերգությունը որդես ցեղասպանություն: Դրան հաջորդել է Բրիտանիայի արտոնախարար Ռոբին Զուկի մեկնարանությունը (տղարգրված «Օրտերվեր» թերթում), որտեղ զուգահեռ է անցկացված այդ իրադարձության եւ Հիտլերի գործած ցեղասպանության միջև: Ակնկալվում է, որ օրես ընդունվի նաեւ Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողով ներկայացված Վերմոնտ Մանգոլթի չափազանցված ֆրանկան բանաձեւը: Միջազգային մեծում, մարդու իրավունքների հսկիչ «Հյունըն Ռայթս Ուոչ» եւ մնան այլ կազմակերպություններ տասրավում են միջոցներ ձեռնարկել Թուրքիայի դեմ:

Փաստ է, որ մնան փորձերի մեծամասնության հետեւում կանգնած են ղեկավարներ, որոնց նպատակն է Թուրքիային ամեն գնով դնել անելանելի դրության մեջ, եւ այլախոս ահաբեկչական կազմակերպություններ, եւ Կառավարական խմբեր, որոնք տասնության վերջին են ուզում լուծել ժամանակակից Թուրքիայից Այնուամենայնիվ գործերի մնան ընթացի ամբողջ տասնամյակայինությունը ընկնում է մեզ վրա: Այնքան ժամանակ, որ չեն կարող արգելի սանջամը, չեն կարող երաշխավորել խոսքի ազատությունը եւ կրթության իրավունքը չալմա կող ուսանողներին, եւ այնքան ժամանակ, որ Եւրոմակեթն չնչին տասնամյակայինություններով արգելի Կառավարական կուսակցությունների գործունեությունն ու անտեսել փոքրամասնությունների իրավունքները, մենք չենք դադարելու մարդու իրավունքների հետ կապված խնդիրներ ունենալուց:

Եթե Եւրոմակեթն ընթանալ մեր երեկ գործելակերպով, ադա անհնար է լինելու ձեռքազատվել 1915-ի

դեղմերի ձանը (ծից: Եվ մեզ համար զարմանալի չո՞ք է լինի, եթե 1995 թվի ապրիլի 24-ին ռուսական խորհրդարանից ճանադարի ընկած Հայկական ցեղասպանության ճանաչման Կառավարից, Հունիսայից, Ավստրալիայից եւ Բելգիայից բացի միանան նաեւ ուրիշները:

Թուրքիայի օրինականության դասը գնալով թուլանում է Կարծես մեր հոգսերը բավական չին, հիմա էլ Սամբուլի կառավարիչն է խառնվում հայկական տասրհարանի ընտրություններին: Կառավարիչ գրասենյակի ներկա գործունեությունը հիշեցնում է մեզ 1950-60-ականները: Կառավարիչ գրասենյակը հայտարարում է, որ վաղամեղիկ տասրհարի եւ տասրհարության կրոնական ժողովի կողմից տասրհարական տեղադրահ ընտրված Մետրոպ ար. Մութաֆյանի փոխարեն այդ տասնում ճանաչում է Շահան ար. Ավաճյանին: Սկսաի ունենալով վերջինիս ամենատեղից ու ավագագույնը լինելու հանգամանք: Կառավարիչ գրասենյակի գլխավոր ուսիկանի միջոցով հունիսի 22-ին տասրհարությանը հանձնված նամակում, որը կրում է Օրհան Գեմիի ստորագրությունը, ասվում է «Այս բողից սկսած մեր գրասենյակը, ինչո՞քն նաեւ այլ տեսական գործակալություններն ու հիմնարկությունները, ամենատեղից ու ավագագույն արևողիկոդոս Շահան Ավաճյանին ճանաչելու են որդես տասրհարական տեղադրահի»: Ադա «Երան, ովքեր դեմ կգնան սույն հրամանին, կենթարկվեն դատական տասնամյակային համաձայն թուրական ֆրեական օրենքի N 526 հոդվածի»:

Եթե կառավարիչը ճիշտ է իր առարկություններում, ադա եկել օիսկի դիմենք եւ բոլորին, այդ թվում նաեւ հասկադես ամերիկացիներին, մեր դեմ լարեն բանարկելով տասրհարական տեղադրահի, որը ներկայումս գլխավորում է աբխադում երեւ ամենակարեւոր հայկական հոգեւոր կենտրոններից մեկը, որովհետեւ նա կառավարիչն

ուղարկված նամակները ստորագրում է որդես տասրհարական տեղադրահ: Բայց, ինչո՞քն ակնկալվում է, կառավարիչ գրասենյակը ճիշտ չէ:

Հայկական տասրհարանը, որն այս հողերի վրա 1461 թվից ի վեր հոգեւոր ժամերգություն է իրականացնում, մինչեւ օրս առաջնորդվել է իր եկեղեցական օրենքներով, սովորություններով եւ ավանդույթներով: Չկա այնտիսի օրենք, որի համաձայն տեղադրահի բացակայության դեղմում անդաման ամենատեղից ու ավագագույնը տեղի է ընտրվի որդես հաջորդ: Ինչքան մեզ հաջողվեց տարգել մեր հայ ընկերներից, ոչ Մրան Պասմաճյանը, ոչ էլ Շահան Ավաճյանը ամենատեղից ու ավագագույնը չեն եղել, երբ 1961-ին եւ 1990-ին դարձել են տասրհարական տեղադրահներ: Բայց նույնիսկ եթե լինեին, դա բոլորովին էլ մեր մտահոգության առարկան չո՞ք է լինե: Եթե լինե մեր մտահոգության առարկան ադա ինչո՞քն կհամարձակվեինք հույներին ասել, որ իսկական մուֆթին հենց նա է, որն ընտրվել է թուրմահմեդական համայնքի կողմից արեւմտյան Թրակիայում:

Իսկ ամենացավալին այն է, որ հարցը բարձրացվել է հենց այն ժամանակ, երբ տասրհարանն իր տասրասակամությունն է հայտնել կառավարիչ գրասենյակին օգնելու: Սեւ ծովի օրանի ցիեղեղներից տուժածներին: Օժանդակության տեղ հասնելը կախված է տասնումի փոխանցումից եկեղեցու կողմից ընտրված անձնավորությունից կառավարիչ գրասենյակին համար թելեմածուին:

Իմ կողմից հայտնեմ, որ ոչ տուժածներն այնքան համբերություն ունեն սղասելու, ոչ էլ Թուրքիան իմն ի վիճակի է դիմագրավելու նոր խնդիրներ: Ես գիտակցում եմ, որ տեսության տարբեր ոլորտներում օտս մարդիկ են ինձ հետ համամիտ: Վստահ եմ, սկսած արտոնախարար Իսմայիլ Չեմից, գործին իսկադես իրագրել անձնավորություններ կլուծեն այս հարցը, քանի դեռ ու՞ է:

«ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՆՅԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՆՏՐՈՒՄ Է

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

Գործունեության օրջանակը.

- ճարտարագես-գյուղատեսես կամ դրա համարժեք
- գինեգործական խորը գիտելիքներ
- աբխասանֆային փորձ, օփում գյուղատեսեսների հետ
- ֆրանսերենի կամ անգլերենի իմացությունը ցանկալի է

Առաքելությունները.

- զարգացնել գործարանի եւ խաղողագործների միջեւ կադերը
- խորհուրդներ տալ եւ աբխուժացնել խաղողագործներին՝ արտադրանքի արդյունավետությունը եւ որակը բարձրացնելու նպատակով
- հետեւել խաղողի գնման տայմանագրերին
- մասնակցել այգեկութին եւ դրա մասակարարմանը գործարանին

Դիմել երեւանի կոնյակի գործարան, 2 Խակովի տող, 375082 Երեւան
Հեռախոս 524456 (առարկարություն)

«Վան-1» ՓԲԸ առաջարկում է տեւագրով, միջնորմային սալիկներ եւ ասիժամներ մասշեյի գներով: Ընդունվում են տասվերներ: Փոխարումն ադառովում է:
**Հասցեն՝ Արցախի 75
Հեռ. 47-00-06**

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«Հայ գործարանների ընկերություն» ՔԲԸ-ն նախնական ԲՆՆԱՐԿՄԱՆ համար ընդունում է արտադրական ծրագրեր համատեղ ընկերություն հիմնելու նպատակով՝ մինչեւ 500 հազար ԱՄՆ դոլար կանոնադրական հիմնադրամով: Ծրագիր ներկայացնող կողմը տեւ է ունենա մինչեւ 250 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք ներդրում կատարելու հնարավորություն:
Ծրագիր ներկայացնել հետեւյալ հասցեով՝ Տիգրան Մեծի 4:
Հեռ. 52-05-89

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
առանձնատուն, 80 Լառ. մ նկուղ-ավազոսնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանի), «Չվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:
Չանգադարել 27 22 57 ժամը
10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
մեկ սենյականոց բնակարան Լորի IV զանգվածում:
Հեռ.՝ 64-88-85, 64-69-49, 63-03-47

Հայաստանի բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանի մասնաձյուղ Արեւել-արեւել ծրագիր հայտարարվում է մրցույթ

«Առատելներ, լեգենդներ, կրոն եւ լեոնոս» թեմայով ամառային դորոցին մասնակցելու կադակցությունը, որը կկայանա հուլիսի 25-ից օգոստոսի 9-ը, Հարավսլավիայի Զարյակ Բադաում:
Սեմինարի նպատակն է հավաքել երիտասարդ ուսանողների փոխանակելու կարծիքներ տարբեր դավանանքների տասկանող ազգությունների համագործակցության, հանդուրժողականության, փոխըմբռնման եւ խաղաղ գոյակցման օուրը:
Աբխասանային լեզուներն են ռուսերենը եւ անգլերենը:
Ամիրաժեք է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը ռուսերեն կամ անգլերեն լեզուներով.

- Իմնակենսագրություն (CV),
- երաշխավորագիր,
- հիմնավորում, թե որքանով միջոցառումը կնդատսի մասնակցի հետագա գործունեությանը:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 1998 թ. օգոստոսի 14-ը: Ավելի մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանի մասնաձյուղ հետեւյալ հասցեով

Երեւան 19, Այգեծորի 53բ
Հեռ. 272119, 271719, 271713

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՌՈՒԴԻՆԵՐ»
ՊՓԲԸ բորտուղեկցորդների ծառայությունում աբխասանֆի են հրավիրվում 18-28 տարեկան կանայք

ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ՀԱՍԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻՆ.

- ունենան գրավիչ արտաքին՝ հասակի չափանիշ՝ 163-176 սմ, Լառը՝ 50-70 կգ,
- ունենան միջնակարգ մասնագիտական կամ բարձրագույն կրթություն,
- ազատ սիրադեսեն հայերենին (խոսակցական լեզվին եւ գրագես գրելուն), ինչո՞քն նաեւ կարողանան երկխոսություն վարել որեւ օտար լեզվով (հիմնականում՝ անգլերեն):

ԱՆՅՐԱԾԵՇՏ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ՓԱՏԱԹՂԹԵՐԸ.

- անձնագրի տասձեն,
- կրթության մասին վկայականի կամ դիմումի տասձեն,
- 2 լուսանկար,
- իմնակենսագրություն,
- Լաղված աբխասանֆային գրույկից:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ս. ք. հուլիսի 1-30-ը ներադալ «Չվարթնոց» օղանավակայանի բորտուղեկցորդների ծառայությունում (հին մասնաձեւինի 2-րդ հարկ):
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 22-59-30 հեռախոսահամարով:

«ԲԺԻՇԿՆԵՐ ԱՌԱՆՑ ՍԱՀՄԱՆԻ»

Ֆրանսիական կազմակերպությունը մակաբանության եւ ՍԾԳ բժեկագիտական կենտրոնի հետ համատեղ հիմնել են սեռավարակների (վեներական հիվանդությունների) կանխարգելման եւ սեռական հարցերի տեղեկատվական ծառայություն, որտեղ հմուտ բժիկները կօգնեն ձեզ հարթահարելու մտահոգությունը՝ տասսախանելով ձեզ հուզող հարցերին եւ գաղտնիությունն ադառով:

Չանգադարել եւ այդողում խոսադիք բարդություններից:
Երեւան, հեռ. 56-26-89 (Տիգրան Մեծի 36), Գյումրի, հեռ. 2-24-88 (Օրցոնիկի թի 187)

Robin Generators R6X3500

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԷՆ
բենզինով աբխասող միաֆազ 529353
Էլեկտրագեներատորներ:

համակալ	մախ. հզ.	տու. հզ.	աբխ. ժամ	տարող.
50 Հց	3.0 կվտ	2.5 կվտ	7.1 ժ	13 Լ
60 Հց	3.5 կվտ	3.0 կվտ	6.1 ժ	